

**T**rots att den moderna arkitekturforskningen nyligen torde ha firat fyrtioårsjubileum och dessutom under mer än femton år varit föremål för en helt egen intresseförenings sig dess landskap fortfarande till stor del som en vag, utforskad terräng. Arkitekturforskningen kan liknas vid olika öar, en arkipelag, där sunden är svåra att korsas med gästna ekor. På en ö sitter en ensam Robinson med ett helt eget paradigm. På en annan ö har en hel by byggts upp, och kanske stannar man gärna kvar i dess fång hela sitt liv. Med Arkitekturforskningens landskap, 2002 års symposium för Nordisk Arkitekturforskning, gjordes ett försök att bidra till en bättre kartläggning av de forskningslandskap som kan skönjas utifrån ett antal blickpunkter. Strategin var att i workshop-form gå iland på några viktiga öar, utforska och transformera dessa territorier. Med hjälp av ett antal gemensamma frågor sökte vi snabba på landhöjningen så att vissa sund kan bli lättare att korsa. I detta tidskriftsnummer presenteras artiklar från workshopledare och moderatorer, samt tillkommande artiklar som fångar upp symposiets problemställningar.

Försök att ringa in begreppet arkitekturforskning fastnar ofta i kärnan eller husets metafor. Bilden av kärnan är krävande och auktoritär. Den bygger på viljan att insortera, etikettera, men framförallt att ordna så att all forskning kan dras in under samma beskyddande tak. Med detta symposium och tidskriftsnummer anmodas arkitekturforskningen lämna huset och kärnans metafor för att ge sig ut i det landskap som växt fram ur tusentals år av tänkande kring arkitektur, stad och landskap. Arkitekturforskning innebär ett sökande efter kunskap inom arkitekturämnet. Bland annat kunskap som på olika sätt är av intresse för arkitekturens praktik och därmed bidrar till arkitektens kunskapsbildning. I resonemang som dessa finns många fällor, till exempel beroende av hur man ser på de centrala begreppen praktik och kunskap. En väldigt smal tolkning av praktikens kunskapsbehov kan leda till ensidiga krav på handboksproducerande forskning. En betoning enbart av den tysta kunskapens förmedling från mästare till lärling marginaliserar arkitekturforskningens betydelse som självständig professionell verksamhet. En betoning å andra sidan enbart av snävt definierade vetenskapliga kunskapsformer gör att arkitekturforskningen helt riskerar att missa många viktiga områden för arkitekturämnets kunskapsinnehåll och utveckling. Kunskap om arkitektur, städer och landskap måste framförallt också rikta sig bortom vår inomprofessionella diskurs. Det finns fler som vill och behöver veta mer om vårt kunskapsfält. Vi får inte stirra oss blinda på den tröttsamma matchen mellan forskning och sk 'verklighet', teori och arkitekturpraktik. Arkitekturforskning har en oerhört mycket större relevans och räckvidd än vad som utgör den

samlade arkitektkårens omedelbara kunskapsbehov. Arkitektur, städer och landskap, är fenomen och ämnen att utforska kritiskt och självständigt, till mångas nytta och nöje!

Symposiet, som presenterades av Halina Dunin-Woyseth i NA 2002:3, ägde rum vid landskapsplaneringsinstitutionen i Ultuna, SLU. Det var ett samarrangemang mellan SLU, KTH och Nordisk Arkitekturforskning med Katja Grillner, Susan Paget, Jan Eriksson, Per Hedfors, Bobo Hjort, Magnus Rönn, Fredrik Wallin, Lena Villner och Malin Zimm i programkommittén. Tanken var att temaredaktionen skulle ha utgjorts av den särskilda workshop som under symposiet fungerade som spanare och ansvarade för den avslutande diskussionen: Katja Grillner, Bobo Hjort, Jörgen Dehs, Susan Paget, och Johanna Wiklander. Efter några inledande obesvarade mejl så tog jag dock saken i egna händer för enkelhetens skull. Jag vill verkligen tacka både program- och spaningskommittén för ert fantastiska förarbete och era skarpa insatser under symposiet. Dessa har förstås utgjort en omistlig redaktionell bas för detta nummer! Tack även till alla granskare och till Rolf Hughes som noggrant språkgranskat temanumrets engelskspråkliga artiklar.

Tack till Formas, Riksbankens Jubileumsfond, och Stiftelsen för Arkitekturforskning, för omfattande ekonomiskt stöd till symposium och tidskriftsnummer, och tack även till SLU, Uppsala kommun och Arkus för ekonomiskt stöd till avgörande programpunkter och informations spridning.

Katja Grillner